

COMMISSIE STEDELIJK WATER EN WATERSYSTEEM

Delft, 5 april 2016

AAN DE VERENIGDE VERGADERING VAN DELFLAND

Advies van de commissie Stedelijk Water en Watersysteem, tevens **conceptverslag** van de vergadering op 5 april 2016 over het aan haar voorgelegde voorstel van het college van dijkgraaf en hoogheemraden, ter behandeling in de Verenigde Vergadering op 21 april 2016.

Aanwezig:

dhr. mr. M.A. Houtzager	hoogheemraad, voorzitter
dhr. dr. ir. A.J. Middendorp	hoogheemraad, vicevoorzitter
dhr. J.B. van den Berg	Ongebouwd
dhr. L.W. Nanninga	Water Natuurlijk
dhr. P. Stienstra	Water Natuurlijk
dhr. ir. G.A. van der Wedden	AWPD
dhr. J.H. Heijboer	AWPD
dhr. drs. A.P. Ranner	PvdA
mevr. drs. M.E.H. Koop	CDA
dhr. P.J. van Adrichem	VVD
dhr. T. van Heijningen	Bedrijfsgebouwd
mevr. P.J. Brocke	PvdD
dhr. H. Roeten	CU/SGP
mevr. mr. A.I.L. Kooiman	secretaris

Afwezig

dhr. J.G.M. Schouffoer MPA	Natuurterreinen
dhr. mr. S.F. Fekkes	50plus

Locatie: VV-zaal, Brassersplein Delft

01. Opening, vaststellen agenda

De voorzitter opent om 13.30 uur de vergadering en heet iedereen welkom.

02. Vaststellen notulen van de vergadering van 2 februari 2016, inclusief toezeggingenlijst

De heer Van der Wedden vraagt naar het antwoord op zijn vraag over het verschil in stormseizoenen tussen Delfland en Rijkswaterstaat.

De voorzitter zegt toe die vraag bij het verslag te zullen beantwoorden.

De heer Roeten vraagt naar zijn antwoord op toezegging nummer 2 uit de toezeggingen van 14 december 2015.

De voorzitter geeft aan dat het antwoord te vinden is onder toezegging 1 van de toezeggingenlijst.

Met die wijzigingen worden verslag en toezeggingen vastgesteld.

03. Mededelingen

De heer Van der Wedden meldt dat hij om 16.00 uur de vergadering verlaat.

Pfh Middendorp deelt mee dat hij niet tot een vergelijk met de boeren uit de Dorppolder heeft kunnen komen. Sinds 2012 is dat geprobeerd door het vorige college. Het nieuwe college heeft dat ook nog een keer geprobeerd. Het leek er op dat het zou lukken omdat de boeren bereid waren een stuk van hun land te verkopen voor de aanleg van een watergang, maar dat is vastgelopen op de waardering van de grondprijs. Hij vindt dat nu het democratisch proces verder zijn beloop moet hebben en zal in de VV van juli met een voorstel komen. Dat voorstel komt de volgende keer in de commissie SWW.

De heer Nanninga vraagt of niet toch al een ronde kan worden gemaakt omdat het hier om meer dan een voorstel gaat.

De voorzitter raadt aan dit te doen als er een stuk ligt.

Mevrouw Koop vraagt om beslotenheid in vergelijkbare dossiers als het gaat om de onderhandelingspositie van Delfland.

De heer Ranner vraagt om extra aandacht voor de risicoparagraaf bij het komende voorstel.

De heer Van den Berg was verrast dit eerder te moeten vernemen uit de pers en vindt het netter om de volgorde de volgende keer om te draaien.

De voorzitter rondt af met de aankondiging van het voorstel voor het volgende overleg.

Pfh Middendorp deelt mee dat op loopafstand van de parkeerplaats bij het gerenoveerde gemaal van de Lagebroekpolder de vislift, die boven verwachting werkt, is te bezichtigen en stelt voor hier voorafgaand aan de eerstkomende commissie even naar toe te lopen.

De voorzitter deelt mee dat het college in een brief zijn standpunt over het 'Plan Sluizen' bekend heeft gemaakt. Binnenkort staat dit namelijk op de agenda van de vaste Kamercommissie. Door dit standpunt nu alvast kenbaar te maken kan de komende VV hierover nog inbreng hebben.

03.a Terugkoppeling gemeenschappelijke regelingen

De voorzitter deelt mee dat dit agendapunt eigenlijk niet meer van toepassing is sinds Delfland uit de gemeenschappelijke regeling voor de grondwateronttrekking is gestapt.

De heer Van der Wedden merkt op dat de muskusrattenregeling hier kan worden behandeld. De voorzitter antwoordt dat dat geen gemeenschappelijke regeling is, maar een gemene rekening.

03.b Terugkoppeling uit Unie Commissies

Er zijn geen Uniecommissies geweest.

04.B Besprekingsstukken

04.B.01 Jaarverslag 2015 inclusief financiële jaarrekening (voorstel 47488)

De voorzitter stelt voor het jaarverslag op de voor deze commissie relevante onderdelen te bespreken. Te beginnen bij pagina 17 paragraaf 3.1.

De heer Van den Berg complimenteert de organisatie met de leesbaarheid en het resultaat. Hij gaat ervan uit dat de datum van 21 april nog wordt gecorrigeerd.

Hij leest op pagina 17 dat er van 6 bedrijven een erfscan is gemaakt. Het is hem onduidelijk of dat tuinbouwbedrijven zijn. Hij merkt op dat er volgens hem 50 erfscans zijn gemaakt voor het programma Deltaplan agrarisch waterbeheer. En dat er bij 6 of 7 bedrijven maatregelen zijn getroffen. Hij vraagt om een toelichting.

De heer Ranner zou graag meer informatie ontvangen over de onderhoudskosten voor ecologische waterkwaliteit. Dat hoeft niet nu, maar de vraag hoe die kosten samenhangen met de investeringen is eerder bediscussieerd.

Hij merkt verder op dat met de vismigratie wel aangesloten kan worden bij het innovatieprogramma van de gemalen, maar dat dat niet moet betekenen dat vertraging wordt opgelopen.

Het valt hem verder op dat bij de exploitatie de programmalijnen helemaal worden uitgepluisd, maar dat de investeringen op een hoop worden gegooid. Hij pleit voor meer aandacht voor de investeringen. Ten slotte mist hij de ecologische risico's die er toch vast ook zijn.

De heer Roeten complimenteert met de opzet van het verslag. Hij vindt de inzet goed bij zwemwater (pagina 19), maar vraagt wel aandacht voor een evenwichtige verhouding tussen kosten en baten

De heer Nanninga vindt het een goed jaarverslag. Hij oppert dat er ook een publieksvriendelijke versie zou kunnen worden opgesteld omdat de onderwerpen zich daarvoor goed lenen. Hij constateert verder dat het programma goed op stoom ligt. Hij ziet ook dat aan het onderhoud veel tijd is besteed en vraagt een toelichting of dit conform het beheerplan is.

Pfh Middendorp dankt voor de complimenten. Hij antwoordt dat er inderdaad 50 erfscans zijn uitgevoerd en dat dit jaar bij 6 deelnemers maatregelen worden uitgevoerd. LTO heeft aangedrongen om door te gaan met de regeling zodat er meer bekendheid voor komt. Tot nu toe wordt er nog niet grootschalig gebruik van gemaakt.

Hij antwoordt verder dat het onderhoud van ecologische zones ook zijn zorg is. Tot nog toe is dat allemaal maatwerk, maar langzamerhand wil hij dit mainstreamen omdat de oppervlakte de komende jaren toeneemt van 32 naar 60 hectare in 2021 en er steeds meer ervaring mee wordt opgedaan. Deze taak ligt bij de organisatie en neemt ongeveer een jaar in beslag.

Verder antwoordt hij dat de ambities voor vismigratie groot zijn maar dat wel rekening met de kosten moet worden gehouden. Als tegelijk een gemaal kan worden verbeterd en vispasseerbaar kan worden gemaakt, scheelt dat voorbereidingstijd en kosten. Er is inmiddels wel een vismigratiekaart. Dat beeld deelt hij binnenkort met de commissie. Hij heeft er vertrouwen in dat als in dit tempo wordt doorgewerkt de vismigratieknelpunten zullen worden opgelost de komende 6 jaar.

De heer Van den Berg merkt op dat er ook nog niet veel van de erfregeling gebruik wordt gemaakt, omdat de financiële resultaten de afgelopen jaren slecht zijn.

Verder wil hij nog wijzen op een presentatie (Ronald Bakkum) in februari over de waterkwaliteit. Hij is blij verrast dat die in de weidepolders op schema ligt. Dit in tegenstelling tot die in de tuinbouwpolders.

De voorzitter vraagt om commentaar op het onderdeel Regulier beheer en wateroverlast polders (pagina 23 tot 25).

De heer Van der Wedden vindt dat duidelijk gerapporteerd is ook in relatie tot de prestatie-indicatoren. Hij leest dat 8 van de 10 knelpunten zijn opgelost maar dat er nog 3 in uitvoering zijn. Hij vraagt een toelichting op die niet kloppende som. Ten slotte vraagt hij waarom grondwater niet in dit jaarverslag is opgenomen.

Pfh Middendorp antwoordt dat het 11 knelpunten moeten zijn. Grondwaterbeheer staat zoals afgesproken pas bij het volgende jaarverslag op de rol.

De heer Van Adrichem merkt op dat de beleidsregels voor grondwater wel al aan de orde zijn en vraagt of er nagedacht wordt over een pilot om alvast wat te doen met het onderwerp.

De heer Ranner vraagt welke 2 knelpunten van 2015 nu nog aan de orde zijn en welke er nieuw zijn. Hij vraagt verder een toelichting op de 80 adviesvragen die beantwoord zouden zijn (pagina 24).

Ten slotte mist hij in te tabel exploitatie een toelichting op de directe opbrengsten van 2 miljoen.

De heer Van den Berg vraagt of er bij de peilbesluiten al anders omgegaan wordt met communicatie en het besluitpeil en het praktijkpeil (pagina 22).

Verder vraagt hij een toelichting op voldoende zoetwater en hoe de plannen voor de verdieping van de Waterweg, het plan Spaargaren en het Volkerak-Zoommeer daarmee samenhangen (pagina 24).

Pfh Middendorp antwoordt dat dat belangrijke onderwerpen zijn maar dat die op een ander moment worden geadresseerd en niet bij het jaarverslag. Er is wat betreft de zoetwatervoorziening geen beleidsverandering bij Delfland aan de orde en voor de grondwateraanpak zijn in de VV de uitgangspunten vastgesteld.

De voorzitter antwoordt dat rondom Spaargaren een groep bestaat die het plan Sluizen heeft gemaakt. Dat heeft in de Tweede Kamer geleid tot de motie Geurts. Hij heeft toegelicht dat daarover de brief door het college is opgesteld waar hij eerder dit overleg al aan refereerde.

Pfh Middendorp antwoordt verder dat de 2 knelpunten uit 2015 inmiddels zijn opgelost en dat er een nieuwe is bijgekomen in het Molenvlietpark.

Hij antwoordt verder dat bij waterhuishouding vragen van buiten daarover worden beantwoord, dat is in 2015 80 keer gebeurd.

Pfh Middendorp zegt ten slotte toe bij het verslag de directe opbrengsten van 2 miljoen te zullen toelichten.

Toelichting PFH Middendorp: Baten

De hogere directe opbrengsten van € 0,5 miljoen ten opzichte van de begroting betreffen de bijdragen van derden in door Delfland uitgevoerde werkzaamheden voor baggeren en onderhoud van watergangen.

Bij het baggeren en het onderhoud van watergangen wordt ook een deel voor derden (onder andere gemeenten) uitgevoerd. De door Delfland gemaakte kosten en van derden ontvangen opbrengsten werden tot en met 2014 verantwoord in de voorziening baggeren en de voorziening onderhoud watergangen.

Op basis van de regelgeving is deze manier van verantwoorden niet meer toegestaan en moeten met ingang van 2015 de door Delfland gemaakte kosten en van derden ontvangen opbrengsten in de exploitatie worden verantwoord.

Mevrouw Koop complimenteert met de helderheid van het jaarverslag. Ze wil nog wel graag dat een verdere verkleining van de verschillen tussen begroting, buraps en jaarrekening nagestreefd wordt.

Het is aan de ene kant mooi dat er een overschot is op de jaarrekening, maar in de commissie BOB is ook opgemerkt dat het met elkaar overeenkomen van voornemen en uitvoering het streven blijft.

De voorzitter vraagt om commentaar op het onderdeel Stevige dijken.

De heer Van der Wedden leest (pagina 28) dat de risico's opnieuw geprioriteerd zijn. Hij vraagt of kan toe worden gelicht of er verrassingen zijn te verwachten.

Bij kennis en innovatie leest hij over onderzoek naar bloemen op de kade. Hij vraagt of Delfland ook mee gaat doen met de prijsvraag voor de meest bloemrijke dijk die is aangekondigd bij het afscheid van de Unievoorzitter (Peter Glas). Dat past ook leuk bij het Westland.

Verder vraagt hij wanneer het toetsingskader voor de overige dijken gereed is dat nu al een paar jaar wordt aangekondigd. Hij vraagt ook hoe het kan dat wel bepaald is welke daarvan het meest risicovol zijn.

Ten slotte vraagt hij of, indien er meerkosten komen voor de damwand langs de Schie, omdat in de ondergrond stortsteen zit, die dan bij de provincie worden gelegd omdat die een damwand wilden.

De heer Ranner kan niet overzien of er structureel of incidenteel sprake is van hogere kosten (pagina 30), omdat er enerzijds een voorspoedig verloop wordt gemeld maar anderzijds door de inzet hoge kosten worden gemaakt.

De voorzitter antwoordt dat daarvoor de jaarrekening niet is bedoeld en dat het college heeft toegezegd om twee keer per jaar in de voortgangsrapportage daarover te zullen rapporteren.

Verder antwoordt hij dat de nieuwe prioritering geen verrassingen heeft opgeleverd maar dat niet uit te sluiten is dat door de nieuwe normering er een stap bovenop moet.

Verder antwoordt hij dat hij liever gewoon een kade met bloemen realiseert en daarover naar de ingelanden communiceert dan daarvoor een prijsvraag uit te schrijven.

Hij antwoordt verder dat het toetsingskader een paar jaar is uitgesteld door onderbezetting maar dat de kaders wel zijn beoordeeld op basis van de huidige legger. Er wordt nu gewerkt aan het toetsingskader. Hij zegt toe dat daarover in het volgende jaarverslag zal worden gerapporteerd. Hij antwoordt ten slotte dat hij het lastig vindt om achteraf weer over de afspraak met de provincie over de Schie, waarvan de damwand deel uitmaakt, te beginnen met het risico dat die afspraak weer wordt opgebroken. Hij vraagt aan de heer Van der Wedden of hij uit moet zoeken wat de meerkosten zijn of dat hij het hierbij kan laten. De heer Van der Wedden antwoordt dat hij het hierbij kan laten.

De commissie constateert dat er geen openstaande issues in het jaarverslag resteren voor wat betreft de onderwerpen van deze commissie en dat het als zodanig aan de VV kan worden voorgelegd.

04.B.06 Investeringsplan en aanvraag uitvoeringskrediet vergroten capaciteit gemaal Ypenburg gemeente Den Haag (voorstel 48378)

De heer Van den Berg vraagt of in plaats van het vervangen van pompen van 2 x 20 m³/min door 2 x 30 ook het bijplaatsen van nog een pomp van 20 had gekund. Verder wil hij graag weten hoe Delfland doorgaans omgaat met materiaal dat zou kunnen worden hergebruikt zoals deze twee pompen.

De heer Van der Wedden vraagt hoe de gemeente Den Haag bijdraagt aan dit project, omdat de gemeente het door het verleggen van de Rotterdamsebaan heeft veroorzaakt. Verder wil hij graag weten of er bij de andere polder capaciteit af kan omdat hier capaciteit bijgeplaatst moest worden omdat de polder groter werd. Ten slotte vraagt hij of er in Delfland modulair gewerkt wordt met pompen zodat beter kan worden ingespeeld op capaciteitsveranderingen.

De heer Van Adrichem vraagt welke regels worden gevolgd door Delfland bij een Vinex-locatie omdat een verhoging van 25% toch aanzienlijk is. Hij vraagt ook of nu voldoende capaciteit wordt neergezet met het oog op de toekomst om de norm van 325 m³/ha verharding te halen.

De heer Ranner vraagt of bij de aanbesteding naast prijs ook kwaliteit wordt meegenomen. Hij merkt verder op dat geen sprake van een SSK-raming is, omdat ook de interne opslagen van Delfland erbij zijn opgeteld waardoor verschillend met risico's wordt omgegaan wat nou juist niet de bedoeling is.

De heer Roeten vraagt een algemene toelichting op wat er verandert. Verder vraagt hij of er een risico is op uitstel omdat samengewerkt wordt met de gemeente.

De heer Nanninga juicht ook hergebruik van materieel toe. Hij vraagt verder hoe de voorzitter hier met ontharding omgaat omdat dat een aandachtspunt is in zijn beleid.

Pfh Middendorp antwoordt dat zeker gekeken wordt naar de mogelijkheden van hergebruik en dat er binnenkort een voorbeeld in Berkel zal worden getoond.

Omdat Den Haag de Rotterdamsebaan aanpast, waardoor ook een persleiding moet worden aangepast, maakt Delfland van de gelegenheid gebruik om ook de bergings- en gemaalcapaciteit op orde te brengen zodat die weer in overeenstemming is met de normen.

Als het aantal pompen wijzigt moet ook het aantal persleidingen veranderen en dat is hier slecht uitvoerbaar. Daarom worden twee pompen met hogere capaciteit geplaatst.

De heer Van Adrichem vraagt of de daardoor hogere energielasten van vervoer in de persleidingen bij de gemeente worden gelegd.

Pfh Middendorp zegt toe die vraag bij het verslag te laten beantwoorden.

Hij antwoordt verder dat EMVI wordt toegepast bij aanbestedingen en dat dus ook met kwaliteit rekening wordt gehouden. Hij weet niet goed hoe hij met de opmerking over ramingen om moet gaan omdat hij geen financieel deskundige is. Hij stelt voor om dit onderwerp bij de agendacommissie te bespreken.

Ten slotte antwoordt de voorzitter dat weliswaar de oppervlakte van deze polder groter wordt maar dat de verkleining van de andere polder niet leidt tot een uitvoerbare en kostenbesparende capaciteitsvermindering onder meer omdat de A4 ertussen ligt.

De commissie besluit het voorstel als hamerstuk aan de VV voor te leggen.

04.B.07 Investeringsplan en uitvoeringskrediet dijkvak Spuihaven te Schiedam (701734) (voorstel 48712)

De voorzitter leidt in door aan te kondigen dat dit het laatste stukje primaire waterkering is dat nog door Delfland op orde moet worden gebracht.

De heer Heijboer merkt op dat Delfland wel een erg hoog bedrag betaalt van 1.500 euro per strekkende meter. Verder vraagt hij hoe Delfland anticipeert op eventuele extra kosten als gevolg van het puin onder de oude dijkbekleding.

De heer Van den Berg vraagt of het om een ophogings- of stabiliteitsprobleem gaat.

De heer Roeten vraagt of het klopt dat de VAT (BTW) dubbel in de raming lijkt te zitten.

De heer Ranner vraagt waarom die strekkende meters zo duur zijn als het Rijk die grotendeels financiert.

De heer Nanninga vindt dat het voorstel goed is uitgedetailleerd en neemt er genoeg mee.

De voorzitter antwoordt dat het college blij is dat de laatste 50 meter nu kan worden afgerond en dat daarmee achter een omvangrijk programma een streep kan worden gezet. Uiteraard kunnen in de toekomst nieuwe normen weer voor een vervolg zorgen maar voorlopig is het voor elkaar. Hij wil dit moment niet onopgemerkt voorbij laten gaan en komt er nog op terug.

De voorzitter antwoordt dat de kosten inderdaad hoog zijn maar dat het Rijk daarvan 90 procent voor zijn rekening neemt. Hij vindt dat Delfland zo ook wat terug ziet van de solidariteits-financiering van het hoogwaterbeschermingsprogramma.

De kosten zijn hoog omdat het in stedelijk gebied ligt met verkeer en wandelaars waardoor omleggingen nodig zijn. Het risico van het puin is wel historisch bekeken om er een beeld van te krijgen.

Hij antwoordt verder dat het om een stabiliteitsprobleem gaat.

Hij antwoordt voorts dat de dubbeling in BTW klopt omdat het om een subsidieregeling gaat waarbij die kosten apart moeten worden opgevoerd.

De commissie besluit het voorstel als hamerstuk aan de VV voor te leggen.

04.B.08 Aanvraag IP en krediet stuwput Abtspolder Rotterdam (voorstel 48177)

De heer Van der Wedden vraagt waarom dit werk niet eenvoudiger aanbesteed wordt.

De heer Roeten vraagt om een toelichting in zijn algemeenheid.

Pfh Middendorp antwoordt dat het om een put gaat met daarin een stuw die niet meer goed werkt. Hij antwoordt verder dat de put op een plaats zit waar hij lastig inpasbaar is. Met de aanbesteding wordt gehoopt dat de aannemer met een onderscheidend idee komt om daar rekening mee te houden.

De commissie besluit het voorstel als hamerstuk aan de VV voor te leggen.

04.B.13 Aanpak klimaatadaptatie 2016

De heer Ranner heeft een principiële en een inhoudelijke opmerking over het stuk. Hij vindt dat het onderwerp in de commissie thuishoort en niet direct via college naar de VV hoort te gaan.

Hij is het eens met de inzet om de sponswerking in het gebied te vergroten maar vraagt zich af of het college zelf zich niet actiever kan opstellen. Verder vindt hij dat Rotterdam onevenredig veel aandacht krijgt.

Verder mist hij nog de samenhang met bodemdaling en de vraag wat Delfland met de singels en sloten aan moet (verbreden of verdiepen).

De heer Stienstra vindt dat uit het stuk blijkt dat we er met de huidige inspanning, kennis en innovatie wel komen. Hij vraagt meer aandacht voor een proactieve houding van het college op dit vlak. Het gaat daarbij niet alleen om samenwerking met gemeenten en waterschappen, maar ook met andere actoren die hierin een rol spelen. Verder ziet hij dat er tegelijk met de strategie ook al projecten worden opgepakt, terwijl hij ervan uitgaat dat eerst strategie komt voordat het uitvoeringsprogramma volgt. Hij wil graag weten hoe innovatie wordt gestimuleerd en hoe over dit programma wordt gecommuniceerd.

Mevrouw Koop benadrukt dat successen op dit vlak ook gevierd en goed gecommuniceerd moeten worden. Ze vraagt of de relatie met grondwater en bodemdaling in het stuk van juli nog kan worden meegenomen en dat het wat breder getrokken wordt dan voor Rotterdam alleen. Ze mist ten slotte nog wat het voor bewoners en particulieren betekent als er meer gebied af wordt gekoppeld.

De heer Roeten leest dat het onderwerp vooral ook met de ruimtelijke ordening is verweven waar gemeentes en provincie veel mee te maken hebben. Hij verwacht daarin een proactieve houding van Delfland. Hij vraagt of er op dat gebied al stappen worden gezet en of er ook rekening wordt gehouden met de nieuwe Omgevingswet.

De voorzitter antwoordt dat dit een nieuwe tak van sport is die een andere aanpak vergt. Het is duidelijk dat steden niet zijn voorbereid op de te verwachten wateroverlast, zoals onlangs weer in Amsterdam en Engeland duidelijk is geworden; maar een ruimtelijk instrumentarium om oplossingen door te voeren is er niet.

Delfland zal dus moeten verleiden en overtuigen omdat er niet veel af te dwingen valt. Daarbij komt nog dat mensen geneigd zijn pas een alarminstallatie aan te schaffen nadat er een inbraak is geweest en niet ervoor.

Hij geeft aan dat de huidige trend van tuinverharding leidt tot meer wateroverlast en riooloverstorten. Dat moet tegen gegaan worden met polderdakenafkoppeling en kratten onder de straten. Hij noemt de vermindering van regenwater naar de zuivering waardoor die efficiënter gaat werken als tweede voordeel van afkoppelingen en zou het mooi vinden als dit soort maatregelen in de rioolplannen van gemeentes worden opgenomen en wil verder initiatieven als schoolpleinen en klimaatstraten steunen. Niet alleen met woorden maar ook met geld als er een substantiële bijdrage van kan worden verwacht.

Hij heeft voor het uitdenken van de aanpak 150.000 euro gevraagd aan de VV.

Hij antwoordt verder dat nu de focus vooral op Rotterdam ligt omdat ze daar vooroplopen in klimaatadaptatie. Hij hoopt dat daardoor andere steden gaan volgen.

Den Haag is bij een citydeal voor klimaatadaptatie met Dordrecht, Zwolle en Rotterdam aangesloten en hij heeft al met de wethouder (Joris Wijsmuller) overlegd. Die heeft al aangekondigd om voor de stadsdelen Scheveningen en Binckhorst met klimaataanpassingen rekening te zullen houden. Het helpt Delfland dat met het 3Di-model inzichtelijk en aanschouwelijk kan worden gemaakt wat de verhoogde regenval voor wateroverlastgevolgen heeft voor de stad.

De heer Nanninga vraagt of Den Haag niet een andere keuze dan Scheveningen had kunnen maken.

De voorzitter antwoordt dat hier inderdaad niet veel wateroverlast is maar dat een gemeente begint met de wijken die ze opnieuw gaan ontwikkelen. Een oude centrumwijk is een veel grotere uitdaging. Dit omdat er verschillende culturen zijn en uitleg nodig is, dat we hier een paar meter onder zeeniveau leven.

Hij stelt dat vanaf 2017 het klimaatbeleid wordt uitgevoerd. Hij voorspelt ook alvast dat het niet na een jaar geklaard is maar dat er veel hulp bij nodig is van alle kanten. Zowel van deze commissie als van bewoners en andere partijen. Hij gaat hier in de komende tijd veel aandacht aan besteden en gaat dit onderwerp proactief met de gemeentes oppakken.

04.B.14 Stand van zaken dossier status Maasdijk en andere compartimenteringskeringen

De heer Ranner begrijpt dat deze dijk volgens de provincie geen waterkerende status meer heeft als compartimenteringsdijk. Hij wil nu graag weten wat de visie is van Delfland op deze dijk.

De heer Nanninga vraagt hoe Delfland tegen de cultuurhistorische- en landschapswaarde van deze dijk aankijkt. Hij oppert de mogelijkheid om met de historische Maasdijk aan awareness te werken.

De heer Roeten vraagt of met de veranderde status, mogelijk als monument, er ook nog extra kosten voor Delfland zijn te verwachten.

De heer Van den Berg geeft aan grote moeite te hebben met het afschaffen van de waterkerende status. Hij vindt dat het verleden heeft geleerd dat een tweede veiligheid altijd belangrijk is. Hij pleit er daarom voor om verder niet aan de dijk te komen. Als dat het geval zou zijn dan heeft hij er geen moeite mee.

De voorzitter antwoordt dat de Maasdijk zijn waterkerende status niet meer heeft. Hij verwacht dat de provincie de dijk opneemt in zijn landschappelijke kwaliteitskaart. Als dat het geval is, geniet de dijk daarmee een zekere bescherming en kan Delfland overgaan tot een visie op het vastgoed. Eigendom is namelijk niet à priori nodig voor een historisch monument. Bijna alle gemeentelijke monumenten zijn ook in bezit van particulieren. Voor het gemeenschapshuis op de Maasduik is eerder ook al zo'n soort constructie in werking getreden. De suggestie voor het verhogen van waterawareness neemt hij graag mee.

Hij zegt toe niet eerder over te gaan tot afstoten totdat er een waarborg is voor een cultuurhistorische status zoals met de kwaliteitskaart van de provincie het geval zou zijn.

04.B.15 Beleidsnota muskusrattenbeheer 2017 – 2020 (voorstel 48526)

De voorzitter leidt in met te zeggen dat deze ronde bedoeld is om alvast bij de commissie op te halen hoe die over deze beleidsnota denkt.

De heer Van der Wedden meldt dat hij het prettig vindt om zo te worden betrokken bij de discussie. Hij mist in het stuk het bredere perspectief, namelijk dat het niet alleen om het doden van de dieren gaat maar om veilige dijken. In plaats van alleen maar vangen verwacht hij dan ook aandacht voor preventieve maatregelen.

Verder verwacht hij ook een visie op andere exoten zoals de Amerikaanse rivierkreeft en verwacht hij iets over de bijvangst. Ten slotte mist hij informatie over wat te doen met de dode dieren.

Mevrouw Koop stelt dat haar fractie ook graag ziet dat het doel van beheer beter wordt omschreven. Ze onderschrijft het idee van de solidariteitsfinanciering omdat die als voordeel biedt dat niet telkens opnieuw moet worden onderhandeld over de kostenverdeling. Ze mist de aandacht voor andere exoten. Voorts wil ze weten wat er met de kadavers gedaan kan worden.

De heer Van Adrichem onderschrijft het idee van de solidariteitsfinanciering. Hij is verder voorstander van het zo ver mogelijk terugdringen van de populatie zodat zo weinig mogelijk dieren hoeven te worden gedood.

Hij vindt het jammer dat door de natuurvriendelijke oevers het beheer duurder wordt omdat er meer ratten in kunnen overleven.

De heer Ranner vindt dat zo veel mogelijk moet worden voorkomen dat er dieren worden gedood als daartoe geen noodzaak is. Aan de andere kant is er geen zekerheid dat bij preventieve maatregelen schade wordt voorkomen.

Hij vraagt wat hij zich voor moet stellen bij mitigerende maatregelen bij natuurvriendelijke oevers en mist een toelichting op de rivierkreeften en het onderzoek bij Rijnland.

De heer Roeten steunt het voorstel. Hij wil het stuk graag nog weer zien als in overleg met de andere waterschappen tot keuzes is gekomen. Hij leest dat dierenleed zoveel mogelijk wordt voorkomen en vraagt zich af hoe dat nu is geregeld.

Mevrouw Brocke vindt het jammer dat geen gebruik is gemaakt van de onderzoeken waaruit blijkt dat vangen en doden van de dieren niet helpt om de populatie onder controle te krijgen. Verder vraagt ze zich af of het betalen van 550.000 euro voor het vangen van 358 muskusratten nog wel redelijk te noemen is. Dat zou dan bij Delfland neerkomen op 1.500 euro per muskusrat terwijl dat bij de anderen waterschappen 200 euro is.

Als er dan toch gekozen moet worden tussen jaarrond vangen en risicogestuurd dan kiest ze voor het laatste omdat daarmee de kans het grootst is dat er zo weinig mogelijk dieren worden gevangen. Overigens vindt ze dat de term diervriendelijk die in het stuk wordt gebruikt niet op zijn plaats. Het maakt de muskusrat niet uit of hij bij risicogestuurd of bij jaarrond vangen wordt gedood. Ze pleit voor de uitvoering van preventieve maatregelen om graafschade te voorkomen.

De heer Nanninga is ook voor registratie van bijvangst en wilt voorkomen dat otters en bevers het slachtoffer worden van het vangen.

Verder is bekend dat rivierkreeften niet alleen graven maar ook visbroed opeten waardoor andere soorten verdwijnen. Hij oppert het idee om een beroepsvisser de kreeften te laten vangen.

De heer Van den Berg vindt ook dat het primaire doel van bestrijding het voorkomen van graafschade is en niet het doden van dieren, maar hij wijst erop dat doden wel een gevolg daarvan is omdat je de populatie niet tot nul kunt reduceren. Hij is voor de solidariteitsgedachte wat betreft de financiering, want nu kan het zo zijn dat er in Delfland weinig ratten worden gevangen maar dat kan ook zo veranderen door onverwachte omstandigheden en dan sta je er voor gesteld.

Hij vraagt verder nog of het klopt dat in een bepaald gebied ineens meer ratten zijn gevangen in de eerste drie maanden van dit jaar dan in het vorige jaar in zijn geheel.

De heer Van Heijningen ondersteunt het solidariteitsbeginsel. Hij vindt ook dat duidelijker moet worden omschreven dat het om de veiligheid gaat en niet om het doden van dieren. Hij vraagt of het mogelijk is om de populatiegroei op andere manieren te beperken door bijvoorbeeld het voedselaanbod te beperken of locatiegericht preventieve maatregelen te nemen. Hij is verder voorstander van de inzet van rattenvangers voor andere taken van Delfland waarbij gebiedskennis van pas komt.

De voorzitter antwoordt dat hij onderschrijft dat dieren worden gevangen om schade te voorkomen. Hij antwoordt verder dat preventieve maatregelen vooralsnog duurder lijken dan de beheersing door vangen. Hij geeft aan dat de proeven bij Rijnland nauwlettend worden gevolgd. Hij antwoordt verder dat de ratten nu in het veld worden achtergelaten en daar door vogels of andere dieren worden opgegeten. Het wordt een lastig verhaal als je de huiden of het vlees verhandelbaar maakt, omdat er dan partijen bijkomen die gebaat zijn bij een reguliere aanvoer van muskusratten. Dat acht hij geen verstandige keuze.

De kosten zijn inderdaad hoog maar het is ook een onderwerp waar je alert op moet blijven. Zo is er onlangs een kleine uitbraak van muskusratten in het Westbroekpark geconstateerd en daar verwacht je het niet direct.

Verder antwoordt hij dat uiteraard de schade aan de waterkeringen het belangrijkste doel is maar dat als bijverschijnsel het afvangen van exoten in zekere zin wenselijk is omdat ze de ruimte voor inheemse dieren beperken zoals de halsbandparkiet dat op bepaalde plaatsen voor de huismus doet.

Hij antwoordt ten slotte dat de beleidsnota weer terugkomt bij deze commissie nadat hij is uitgekristalliseerd.

04.B.16 Maatregelenpakket knelpunten Kleine Geest vijver Rubenslaan, Monster (gemeente Westland) (voorstel 48157)

De heer Van den Berg vindt het goed dat het waterschap aan de lat staat voor het drooghouden van een gebied maar hij vraagt nog wel of er ook gedacht is aan het plaatsen van een pomp waardoor een grotere capaciteit kan worden gehaald waardoor mogelijk kosten hadden kunnen worden bespaard.

De heer Van Heijningen vraagt waarom Delfland voor een schijnbare bouwfout van gemeente Westland 500.000 euro lijkt te betalen, terwijl de gemeente met een bijdrage van 75.000 volstaat.

De heer Heijboer heeft moeite met het voorstel, omdat er water van boven naar beneden moet worden gepompt en dat gaat in tegen het natuurlijke gevoel en de praktijk van het waterbeheer. Hij vraagt of ook een oplossing met een grotere duiker (van 400 naar 600 mm) mogelijk is en doet de suggestie om dat te vragen aan de markt bij de aanbesteding.

De heer Ranner vraagt hoe het kan dat de gemeente in dit geval baggert, terwijl dat eerder een specialiteit is van Delfland en dat die verdeling in een samenwerking met de gemeente ook vaak gekozen wordt.

Verder vraagt hij of er niet een budgettair risico wordt gelopen omdat het om een investeringspost gaat die op basis van een schetsontwerp is gemaakt en omdat er nog twee eigenaren zijn die moeten meewerken.

De heer Roeten vraagt of alternatieven zijn onderzocht, zoals bijvoorbeeld een pomp. Verder vraagt hij of het om een gemiddelde over 8 jaar of over 1 jaar gaat.

Verder vraagt hij waardoor wordt bepaald of dit binnen of buiten de bebouwde kom ligt en hij vraagt of het bij de ondergelopen tuinen niet gaat om achterstallig onderhoud van de bewoners.

De heer Nanninga vraagt of het deze oplossing de situatie met ondergelopen souterrains aan het Hartmanplein Noordzijde ook wordt verbeterd. Hij vraagt wanneer wordt begonnen met het werk.

Pfh Middendorp antwoordt dat de samenwerking met de gemeente de afgelopen jaren sterk verbeterd is. In dit geval gaat het om een laaggelegen wijk die tegenwoordig waarschijnlijk niet meer zo zou worden gebouwd. De kostenverdeling van de samenwerking valt hier hoger uit voor Delfland. Daar staat wel tegenover dat de gemeente hier gaat experimenteren met een vuilfuik op de overstort van de vijver. Daarmee wordt als het goed is voorkomen dat riooloverstortslib in de vijver terechtkomt. Het extra baggerwerk is daarvoor ook nodig. Overigens gaat Delfland dat misschien doen voor de gemeente. Maar de gemeente betaalt daarvoor.

Hij antwoordt verder dat er alternatieven zijn overwogen zoals een afvoer aan de achterkant van de wijk en een pomp maar dat dit de meest kosteneffectieve uitkomst is. Hij neemt de suggestie om de markt mee te laten denken mee.

Hij antwoordt verder dat beide eigenaren al hebben aangegeven (vastgelegd in verslag) dat ze willen meewerken. Er is voor de aanleg maar van één van beiden toestemming nodig.

Omdat het water sneller kan worden afgevoerd zal de situatie voor het Hartmanplein Noordzijde verbeteren. De start van het werk staat begin 2017 gepland.

Er is inderdaad nog een risico omdat op basis van een schetsontwerp om krediet wordt gevraagd.

De heer Ranner vraagt of wel eens is onderzocht of de ramingen en kredietvragen op basis van schetsontwerpen leiden tot onderuitputting van het budget.

De voorzitter antwoordt dat dat door het managementbureau is onderzocht en dat daar geen verband tussen wordt gevonden.

De commissie besluit het voorstel als hamerstuk aan de VV voor te leggen.

04.H Hamerstukken

05. Informatie

06. Rondvraag en sluiting

De heer Heijkoop vraagt waarom de vispaaiplaats bij De Lier die in 2014 in gebruik is genomen tot nu toe niet onder water heeft gestaan en of dit op meer plekken het geval is. Ook vraagt hij in dit verband hoe dat wordt gecommuniceerd.

Pfh Middendorp antwoordt dat hij begin dit jaar dit onderwerp in zijn portefeuille heeft opgenomen. Het blijkt dat er drie paaiplaatsen, waar in het voorjaar kunstmatig water ingepompt moet worden, nog niet in gebruik zijn. Ganzen hebben eerst de jonge aanplant afgegraasd waardoor even niet duidelijk was hoe ermee omgegaan moest worden. De bedoeling is dat er nu water op wordt gepompt om alvast praktijkervaring op te doen, hoewel dat te laat is voor bepaalde soorten zoals de snoek die in februari al paait. Als we beter weten hoe het werkt, kunnen ze volgend jaar wel op tijd worden ondergezet.

Mevrouw Koop vraagt, mede namens de heer Van der Wedden, wat de stand van zaken is wat betreft de openstelling van de Strijp voor recreatievaart. Inmiddels is duidelijk dat de gemeente er positief tegenover staat.

Verder heeft ze in het AD gelezen dat Rijkswaterstaat opeens haast had om de A4 te openen en ze vraagt wat de rol van Delfland daarbij is geweest.

Pfh Middendorp zegt dat er nog gewerkt wordt aan de afronding van een rapport over dat onderwerp omdat er nog conflicterende belangen zijn. Daarna wordt op basis daarvan in juni verder bestuurlijk overlegd.

De voorzitter antwoordt dat hij vindt dat Delfland bij de A4 zijn rol als zelfstandig bestuursorgaan goed heeft ingevuld en onafhankelijk is gebleven waardoor de nodige maatregelen zijn genomen en de daarvoor benodigde monitoring is aangelegd. Dat valt ook af te leiden uit het feit dat de minister op een gegeven moment heeft verklaard te zullen wachten met opening tot de vergunningverlening door Delfland rond was.

Hierna sluit de voorzitter om 16.55 uur de vergadering.

Aldus vastgesteld in de vergadering van de commissie Stedelijk Water en Watersysteem d.d. 10 mei 2016.

De Voorzitter,

De Secretaris,

dhr. mr. M.A. Houtzager

mevr. mr. A.I.L. Kooiman